TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2024 m. rugsėjo 26 d.*

„Apeliacinis skundas – Institucinė teisė – Europos Parlamento nariai – Oficialus valstybių narių pranešimas apie išrinktų Parlamento narių pavardes – Parlamento įgaliojimai – Prašymas ginti imunitetą – Aktai, dėl kurių negalima pareikšti ieškinio dėl panaikinimo“

Byloje C-600/22 P

dėl 2022 m. rugsėjo 16 d. pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateikto apeliacinio skundo

Carles Puigdemont i Casamajó, gyvenantis Vaterlo (Belgija),

Antoni Comín i Oliveres, gyvenantis Vaterlo,

atstovaujami *advocaten* P. Bekaert ir S. Bekaert, taip pat *abogado* G. Boye,

apeliantai,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

Europos Parlamentui, atstovaujamam N. Görlitz, T. Lukácsi ir J.-C. Puffer,

atsakovui pirmojoje instancijoje,

Ispanijos Karalystei, atstovaujamai A. Gavela Llopis,

įstojusiai į bylą šaliai pirmojoje instancijoje,

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas C. Lycourgos, teisėjai O. Spineanu-Matei, J.-C. Bonichot (pranešėjas), S. Rodin ir L. S. Rossi,

generalinis advokatas M. Szpunar,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

* Proceso kalba: anglų.

susipažinęs su 2024 m. balandžio 11 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniu skundu Carles Puigdemont i Casamajó ir Antoni Comín i Oliveres prašo panaikinti 2022 m. liepos 6 d. Europos Sąjungos Bendrojo Teismo sprendimą *Puigdemont i Casamajó ir Comín i Oliveres / Parlamentas* (T-388/19, toliau – skundžiamas sprendimas, EU:T:2022:421), kuriuo kaip nepriimtinas atmestas jų ieškinys dėl 2019 m. gegužės 29 d. Europos Parlamento pirmininko nurodymo – juo atsisakyta suteikti jiems galimybę kreiptis į priėmimo ir pagalbos naujai išrinktiems Europos Parlamento nariams tarnybą ir suteikti laikiną akreditaciją (toliau – 2019 m. gegužės 29 d. nurodymas), – taip pat 2019 m. birželio 27 d. rašte išdėstyto šios institucijos pirmininko atsisakymo pripažinti jiems Europos Parlamento nario statusą (toliau – 2019 m. birželio 27 d. raštas) (toliau kartu – ginčijami aktai) panaikinimo.

Teisinis pagrindas

Rinkimų aktas

2 Prie 1976 m. rugsėjo 20 d. Tarybos sprendimo 76/787/EAPB, EEB, Euratomas pridėto Akto dėl Europos Parlamento narių rinkimų remiantis tiesiogine visuotine rinkimų teise (OL L 278, 1976, p. 1), iš dalies pakeisto 2002 m. birželio 25 d. ir 2002 m. rugsėjo 23 d. Tarybos sprendimu 2002/772/EB, Euratomas (OL L 283, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 1 sk., 4 t., p. 137, toliau – Rinkimų aktas), 5 straipsnyje nustatyta:

„1. Penkerių metų kadencija, kuriai išrenkami <…> Parlamento nariai, prasideda prasidėjus pirmajai sesijai po kiekvienų rinkimų.

<…>

2. Kiekvieno <…> Parlamento nario mandatas pradeda ir baigia galioti tuo pat metu kaip 1 dalyje nurodytas laikotarpis.“

3 Rinkimų akto 8 straipsnyje nustatyta:

„Remiantis šio Akto nuostatomis, rinkimų procedūrą kiekvienoje valstybėje narėje reglamentuoja jos nacionalinės nuostatos.

Šios nacionalinės nuostatos, kuriose prireikus gali būti atsižvelgta į ypatingą padėtį valstybėse narėse, nepažeidžia iš esmės proporcinio balsavimo sistemos pobūdžio.“

4 Šio akto 12 straipsnyje numatyta:

„<…> Parlamentas patikrina <…> Parlamento narių įgaliojimus. Šiuo tikslu jis atsižvelgia į valstybių narių oficialiai paskelbtus rezultatus ir sprendžia visus ginčus, galinčius kilti dėl šio Akto nuostatų, išskyrus ginčus, kylančius dėl šiame akte minimų nacionalinės teisės nuostatų.“

5 Minėto akto 13 straipsnis suformuluotas taip:

„1. Laisva vieta atsiranda, kai dėl atsistatydinimo, mirties ar mandato netekimo pasibaigia <…> Parlamento nario mandatas.

2. Atsižvelgdama į kitas šio Akto nuostatas, kiekviena valstybė narė nustato atitinkamą tvarką, kad per [5] straipsnyje nurodytą penkerių metų kadenciją atsiradusi laisva vieta būtų užimta likusiam tos kadencijos laikui.

3. Jei valstybės narės teisėje yra tikslios <…> Parlamento [nario] mandato netekimą reglamentuojančios nuostatos, šis mandatas nustoja galioti pagal tas teisines nuostatas. Kompetentingos nacionalinės institucijos apie jas [tai] praneša <…> Parlamentui.“

Darbo tvarkos taisyklės

6 Parlamento darbo tvarkos taisyklių, taikomų devintajai Parlamento kadencijai (2019–2024 m.) (toliau – Darbo tvarkos taisyklės), 3 straipsnis „Įgaliojimų patikrinimas“ suformuluotas taip:

„1. Pasibaigus <…> Parlamento visuotiniams rinkimams, Parlamento pirmininkas paragina valstybių narių kompetentingas valdžios institucijas nedelsiant pranešti Parlamentui išrinktųjų Parlamento narių pavardes, kad visi Parlamento nariai galėtų užimti savo vietas Parlamente per pirmąjį po rinkimų plenarinį posėdį.

Tuo pačiu metu Parlamento pirmininkas atkreipia šių valdžios institucijų dėmesį į atitinkamas [Rinkimų akto] nuostatas ir paragina imtis būtinų veiksmų siekiant išvengti bet kokio nesuderinamumo su <…> Parlamento nario mandatu.

2. Kiekvienas narys, apie kurio išrinkimą buvo pranešta Parlamentui, prieš užimdamas Parlamento nario vietą raštu patvirtina, kad jis neina jokių pareigų, nesuderinamų su <…> Parlamento nario mandatu, kaip numatyta [Rinkimų akto] 7 straipsnio 1 ar 2 dalyse. Pasibaigus visuotiniams rinkimams ši rašytinė deklaracija, jei įmanoma, pateikiama ne vėliau kaip prieš šešias dienas iki pirmojo po rinkimų Parlamento plenarinio posėdžio. Kol tikrinami Parlamento nario įgaliojimai arba kol nėra priimta sprendimo dėl ginčo, su sąlyga, kad Parlamento narys prieš tai pasirašė pirm[a] minėtą rašytinę deklaraciją, jis dalyvauja Parlamento ir jo valdymo organų posėdžiuose, naudodamasis visomis jam priklausančiomis teisėmis.

Jei, remiantis faktais, kuriuos galima patikrinti pasinaudojant viešais informacijos šaltiniais, nustatoma, kad Parlamento narys eina pareigas, nesuderinamas su jo, kaip <…> Parlamento nario, mandatu, kaip numatyta [Rinkimų akto] 7 straipsnio 1 ar 2 dalyse, Parlamentas, remdamasis Parlamento pirmininko pateikta informacija, konstatuoja, kad atsirado laisva vieta.

3. Remdamasis atsakingo komiteto pranešimu, Parlamentas nedelsdamas patikrina Parlamento nario įgaliojimus ir sprendžia dėl kiekvieno naujai išrinkto Parlamento nario mandato teisėtumo [ir] visų ginčų, dėl kurių į jį kreipiamasi remiantis [Rinkimų akto] nuostatomis, išskyrus tuos ginčus, kuriems pagal šį Aktą išimtinai taikomos Akte nurodytos nacionalinės nuostatos.

Komiteto pranešimas parengiamas remiantis kiekvienos valstybės narės oficialiu pranešimu, kuriame pateikiami visi rinkimų rezultatai, patikslinamos išrinktų kandidatų ir galimų juos pakeisiančių asmenų pavardės ir jie išvardijami eilės tvarka pagal gautų balsų skaičių.

Parlamento nario mandato galiojimą galima patvirtinti tik tuo atveju, jeigu jis pateikė rašytines deklaracijas, kaip to reikalaujama šiame straipsnyje ir šių Darbo tvarkos taisyklių I priede.

<…>“

7 Darbo tvarkos taisyklių 5 straipsnyje „Privilegijos ir imunitetai“ numatyta:

„<…>

2. Parlamentas, vykdydamas savo įgaliojimus, susijusius su privilegijomis ir imunitetais, išlieka principinga demokratiška teisėkūros asamblėja ir užtikrina Parlamento narių nepriklausomumą, einant savo pareigas. Parlamento nario imunitetas [yra ne] jo asmeninė privilegija, bet viso Parlamento ir jo narių nepriklausomybės garantija.

<…>“

8 Darbo tvarkos taisyklių 7 straipsnyje „Privilegijų ir imuniteto gynimas“ nurodyta:

„1. Tais atvejais, kai įtariama, kad valstybės narės valdžios institucijos yra pažeidusios arba ruošiasi pažeisti Parlamento nario ar buvusio Parlamento nario privilegijas ir imunitetus, pagal 9 straipsnio 1 dalį gali būti kreipiamasi su prašymu, kad Parlamentas priimtų sprendimą dėl to, ar tos privilegijos ir imunitetai buvo arba, kaip manoma, bus pažeisti.

2. Toks prašymas ginti privilegijas ir imunitetus visų pirma gali būti pateiktas tais atvejais, kai manoma, jog susiklostė tokios aplinkybės, kuriomis laisvam Parlamento narių, vykstančių į Parlamento posėdžių vietą bei grįžtantiems iš jos, judėjimui arba einant pareigas pareiškiamai nuomonei ar balsavimui galėtų būti taikomi administraciniai ar kitokie apribojimai, arba tokios aplinkybės galėtų būti priskirtos Protokolo Nr. 7 dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų 9 straipsnio taikymo sričiai.

3. Prašymas ginti Parlamento nario privilegijas ir imunitetus nepriimtinas, jei jau buvo gautas su tais pačiais faktais susijęs prašymas dėl to Parlamento nario imuniteto atšaukimo ar jo gynimo – nesvarbu, ar dėl to ankstesnio prašymo buvo priimtas sprendimas.

4. Prašymas ginti Parlamento nario privilegijas ir imunitetus toliau nesvarstomas, jei gautas su tais pačiais faktais susijęs prašymas atšaukti to Parlamento nario imunitetą.

5. Tais atvejais, kai buvo priimtas sprendimas neginti Parlamento nario privilegijų ir imunitetų, Parlamento narys gali išimties tvarka pateikti prašymą dėl sprendimo persvarstymo, pridėdamas naujų įrodymų, kaip numatyta 9 straipsnio 1 dalyje. Prašymas persvarstyti nepriimtinas, jei sprendimas buvo apskųstas pradėjus procedūrą pagal [SESV] 263 straipsnį arba jei Parlamento pirmininkas nusprendžia, kad pateikti nauji įrodymai nepakankamai pagrįsti, kad [pateisintų persvarstymą].“

9 Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnyje „Skubūs Parlamento pirmininko veiksmai siekiant patvirtinti imunitetą“ nustatyta:

„1. Tuo atveju, kai Parlamento narys sulaikomas ar jo judėjimo laisvė apribojama, kaip manoma, pažeidžiant jo privilegijas ir imunitetus, Parlamento pirmininkas, pasikonsultavęs su atsakingo komiteto pirmininku ir pranešėju, gali skubos tvarka imtis iniciatyvos, kad patvirtintų atitinkamo

Parlamento nario privilegijas ir imunitetus. Apie tokią iniciatyvą Parlamento pirmininkas praneša komitetui ir informuoja Parlamentą.

2. Parlamento pirmininkui pasinaudojus pagal 1 dalį jam suteiktais įgaliojimais, komitetas kitame savo posėdyje atsižvelgia į Parlamento pirmininko iniciatyvą. Jei komitetas mano esant reikalinga, jis gali parengti pranešimą ir pateikti jį Parlamentui.“

10 Darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnyje „Su imunitetu susijusios procedūros“ nustatyta:

„1. Bet koks prašymas atšaukti kurio nors Parlamento nario imunitetą, kurį Parlamento pirmininkui pateikia valstybės narės kompetentinga valdžios institucija, arba Parlamento nario ar buvusio Parlamento nario prašymas apginti privilegijas ir imunitetus paskelbiamas per plenarinį posėdį ir perduodamas atsakingam komitetui.

2. Atitinkamam Parlamento nariui ar buvusiam Parlamento nariui sutikus, prašymą gali pateikti kitas Parlamento narys, kuriam leidžiama atstovauti atitinkamam Parlamento nariui arba buvusiam Parlamento nariui visais procedūros etapais.

Atitinkamam Parlamento nariui ar buvusiam Parlamento nariui atstovaujantis Parlamento narys nedalyvauja komitetui priimant sprendimus.

3. Prašymus atšaukti imunitetą ar prašymus ginti privilegijas ir imunitetus komitetas nagrinėja nedelsdamas, tačiau atsižvelgdamas į jų santykinį sudėtingumą.

4. Komitetas pateikia pasiūlymą dėl pagrįsto sprendimo, kuriuo rekomenduojama patenkinti ar atmesti prašymą atšaukti imunitetą ar prašymą ginti privilegijas ir imunitetus. Pakeitimai nėra priimtini. Jei pasiūlymas atmetamas, laikoma, kad priimtas priešingas sprendimas.

5. Komitetas gali prašyti atitinkamos valdžios institucijos suteikti jam informaciją ar paaiškinimus, kuriuos mano esant būtinus nustatant, ar imunitetas turėtų būti atšauktas, ar [ginamas].

6. Atitinkamam Parlamento nariui suteikiama galimybė pasiaiškinti ir jis gali pateikti dokumentus ir kitus rašytinius įrodymus, kuriuos mano esant svarbius.

Atitinkamas Parlamento narys nedalyvauja diskusijose dėl prašymo atšaukti arba ginti jo imunitetą, išskyrus patį jo paaiškinimo klausymą.

Komiteto pirmininkas pakviečia Parlamento narį, kurio paaiškinimą ketinama išklausyti, ir nurodo datą ir laiką. Atitinkamas Parlamento narys gali atsisakyti teisės būti išklausytam.

Atitinkamam Parlamento nariui neatvykus į klausymą, į kurį <…> buvo pakviestas, manoma, kad jis atsisakė teisės būti išklausytam, nebent <…> paprašytų leisti neatvykti į konkrečią dieną ir konkrečiu laiku pasiūlytą klausymą ir nurodytų priežastis. Komiteto pirmininkas, atsižvelgdamas į pateiktas priežastis, nusprendžia, ar toks prašymas leisti neatvykti priimtinas. Atitinkamam Parlamento nariui neleidžiama skųsti šio sprendimo.

Komiteto [pirmininkas, patenkinęs prašymą leisti neatvykti,] pakviečia atitinkamą Parlamento narį atvykti į klausymą kitą dieną ir kitu laiku. Atitinkamam Parlamento nariui neatsiliepus į

antrą kvietimą atvykti į klausymą, procedūra tęsiama neišklausius [jo] paaiškinimo. Tuomet nebegali būti tenkinami jokie kiti prašymai leisti neatvykti ar pateikti paaiškinimą.

7. Kai prašoma atšaukti arba ginti imunitetą turint kelis pagrindus, dėl kiekvieno iš jų gali būti priimamas atskiras sprendimas. Komiteto išvadoje išimties tvarka gali būti pasiūlyta, kad imuniteto atšaukimas arba gynimas būtų taikomas tiktai traukimo [baudžiamojon] atsakomybėn atžvilgiu ir kad iki galutinio sprendimo priėmimo Parlamento narys nebūtų sulaikytas, areštuotas ir jam nebūtų taikomos kitokios priemonės, trukdančios atlikti pagal mandatą priderančias pareigas.

8. Komitetas gali pateikti pagrįstą nuomonę dėl šios institucijos kompetencijos ir dėl prašymo priimtinumo, bet jokiais atvejais neišsako nuomonės dėl Parlamento nario kaltumo ar nekaltumo ir dėl to, ar nuomonės ir veiksmai, kuriais Parlamento narys yra kaltinamas, užtraukia jam atsakomybę, net jei nagrinėdamas prašymą komitetas galėjo išsamiai susipažinti su šia byla.

9. Komiteto pasiūlymas dėl sprendimo įtraukiamas į pirmo Parlamento plenarinio posėdžio, įvyksiančio po jo pateikimo dienos, darbotvarkę. Negali būti [teikiama jokių] tokio pasiūlymo pakeitim[ų].

Diskusijose apsiribojama tik motyvais „už“ ar „prieš“ kiekvieną pasiūlymą atšaukti, palikti ar ginti privilegiją ar imunitetą.

Nedarant poveikio 173 straipsnio nuostatų taikymui, Parlamento narys, dėl kurio privilegijų ir imuniteto vyksta tyrimas, negali dalyvauti diskusijose.

Dėl pranešime esančio (-ių) pasiūlymo (-ų) dėl sprendimo balsuojama pirmo balsavimo po diskusijų metu.

Pasibaigus Parlamento svarstymui, atskirai balsuojama dėl kiekvieno pranešime esančio pasiūlymo. Jei kuris nors pasiūlymas atmetamas, laikomas priimtu priešingas jam sprendimas.

10. Apie šį Parlamento sprendimą Parlamento pirmininkas nedelsdamas praneša atitinkamam Parlamento nariui ir kompetentingai atitinkamos valstybės narės institucijai, prašydamas informuoti jį apie proceso eigą ir su juo susijusius teismo sprendimus. Gavęs šią informaciją, Parlamento pirmininkas apie tai praneša Parlamentui priimtiniausiu jam būdu, jei reikia, pasikonsultavęs su atsakingu komitetu.

11. Šiuos klausimus ir visus gaunamus dokumentus komitetas nagrinėja ypač konfidencialiai. Posėdžiai, kuriuose komitetas nagrinėja prašymus dėl imunitetų procedūrų, visada yra uždari.

12. Parlamentas svarsto tik teisminių institucijų arba valstybių narių nuolatinių atstovybių jam perduotus prašymus atšaukti Parlamento nario imunitetą.

13. Komitetas nustato šio straipsnio taikymo principus.

14. Visi kompetentingų valdžios institucijų atsiųsti prašymai, susiję su Parlamento nario privilegijų ar imunitetų taikymu, nagrinėjami pagal pirm[a] išdėstytas taisykles.“

11 Darbo tvarkos taisyklių I priedo „<…> Parlamento narių elgesio kodeksas finansinių interesų ir interesų konfliktų klausimais“ 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Dėl skaidrumo <…> Parlamento nariai asmeniškai pateikia Parlamento pirmininkui finansinių interesų deklaraciją iki pirmosios mėnesinės sesijos, einančios po <…> Parlamento rinkimų, pabaigos (arba Parlamento kadencijos metu – per 30 dienų nuo tos dienos, kai pradeda eiti pareigas Parlamente)[,] naudodami Biuro pagal 9 straipsnį patvirtintą formą. Jie praneša Parlamento pirmininkui apie bet kokius pasikeitimus, darančius poveikį jų deklaracijai, iki mėnesio, einančio po tokio pasikeitimo dienos, pabaigos.“

Ispanijos rinkimų įstatymas

12 1985 m. birželio 19 d. *Ley orgánica 5/1985 de Régimen Electoral General* (Pagrindinis įstatymas Nr. 5/1985 dėl bendrosios rinkimų tvarkos) (BOE, Nr. 147, 1985 m. birželio 20 d., p. 19110) (toliau – Ispanijos rinkimų įstatymas) 224 straipsnyje nustatyta:

„1. *Junta Electoral Central* [Centrinė rinkimų komisija, Ispanija] ne vėliau kaip dvidešimtą dieną po rinkimų suskaičiuoja balsus nacionaliniu lygmeniu, paskirsto atitinkamus mandatus kiekvienam kandidatui ir paskelbia išrinktus narius.

2. Išrinkti kandidatai per penkias dienas nuo paskelbimo apie jų išrinkimą [Centrinėje rinkimų komisijoje] turi duoti priesaiką arba pasižadėti laikytis *Constitución española* [Ispanijos Konstitucija]. Šiam terminui suėjus [Centrinė rinkimų komisija] paskelbia, kad atitinkami <…> Parlamento narių, neprisiekusių ar nepasižadėjusių laikytis Konstitucijos, mandatai yra laisvi, ir sustabdo visų privilegijų, kurios jiems galėtų priklausyti dėl vykdomų pareigų, galiojimą, kol jie tai padarys.

<…>“

Ginčo aplinkybės

13 Ginčo aplinkybės nurodytos skundžiamo sprendimo 13–36 punktuose. Šio sprendimo tikslais jas galima apibendrinti taip, kaip nurodyta toliau.

14 Tuo metu, kai buvo priimtas 2017 m. rugsėjo 6 d. *Ley 19/2017 del Parlamento de Cataluña, reguladora del referéndum de autodeterminación* (Katalonijos Parlamento įstatymas Nr. 19/2017, kuriuo reglamentuojamas referendumas dėl apsisprendimo) (DOGC Nr. 7449A, 2017 m. rugsėjo 6 d., p. 1) ir 2017 m. rugsėjo 8 d. *Ley 20/2017 del Parlamento de Cataluña, de transitoriedad jurídica y fundacional de la República* (Katalonijos Parlamento įstatymas Nr. 20/2017 dėl pereinamojo laikotarpio, per kurį įtvirtinama teisės sistema ir sukuriama Respublika) (DOGC Nr. 7451A, 2017 m. rugsėjo 8 d., p. 1), taip pat 2017 m. spalio 1 d. surengtas pirmajame iš minėtų dviejų įstatymų (jo nuostatų galiojimas sustabdytas *Tribunal Constitucional* (Konstitucinis Teismas, Ispanija) sprendimu) numatytas referendumas dėl apsisprendimo, C. Puigdemont i Casamajó buvo *Generalitat de Cataluña* (Katalonijos generalitetas, Ispanija) pirmininkas, o A. Comín i Oliveres – *Gobierno autonómico de Cataluña* (Katalonijos autonominė vyriausybė, Ispanija) narys.

15 Priėmus minėtus įstatymus ir įvykus minėtam referendumui, *Ministerio fiscal* (Prokuratūra, Ispanija), *Abogado del Estado* (valstybės advokatas, Ispanija) ir politinė partija VOX inicijavo baudžiamąją bylą keliems asmenims, įskaitant apeliantus, dėl „maišto“ ir „valstybės lėšų pasisavinimo“.

16 2018 m. liepos 9 d. nutartimi *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) konstatavo, kad apeliantai neatvyko į teismą, nes išvyko iš Ispanijos teritorijos, ir sustabdė jiems iškeltą baudžiamąją bylą, kol jie bus surasti.

17 Vėliau apeliantai buvo išrinkti 2019 m. gegužės 26 d. Ispanijoje vykusiuose Parlamento rinkimuose pagal koalicijos *Lliures per Europa (Junts)* [Laisvi Europai (kartu)], kuriai jie vadovavo, sąrašą. Šis sąrašas Parlamente gavo dvi vietas.

18 2019 m. gegužės 29 d. nurodymu Parlamento pirmininkas šios institucijos Generaliniam sekretoriui nurodė neįleisti visų Ispanijoje išrinktų kandidatų į „Sutikimo miestelį“ (*Welcome village*) ir nesuteikti galimybės naudotis naujai į Parlamentą išrinktiems kandidatams teikiama pagalba (toliau – specialioji priėmimo tarnyba), taip pat sustabdyti jų akreditaciją, kol bus gautas patvirtinimas apie jų išrinkimą pagal Rinkimų akto 12 straipsnį. Taigi apeliantai negalėjo pasinaudoti specialiosios priėmimo tarnybos paslaugomis, taip pat buvo atsisakyta suteikti jiems galimybę patekti į „Welcome village“, suteikti akreditaciją ir išduoti laikinus leidimus.

19 2019 m. birželio 13 d. Centrinė rinkimų komisija priėmė sprendimą „Paskelbimas apie 2019 m. gegužės 26 d. vykusiuose rinkimuose išrinktus Europos Parlamento narius“ (toliau – 2019 m. birželio 13 d. rezultatų skelbimas), jame nurodė, kad pagal Ispanijos rinkimų įstatymo 224 straipsnio 1 dalį ir remdamasi kiekvienos provincijos rinkimų komisijos konsoliduotose ataskaitose pateiktais duomenimis ji nacionaliniu lygmeniu perskaičiavo balsus, paskirstė atitinkamas vietas kiekvienam iš kandidatų ir paskelbė išrinktų kandidatų, tarp kurių buvo ir ieškovai, pavardžių sąrašą. 2019 m. birželio 13 d. rezultatų skelbime taip pat buvo nurodyta, kad išrinkti kandidatai 2019 m. birželio 17 d. duos priesaiką laikytis Ispanijos Konstitucijos, kaip to reikalaujama pagal Ispanijos rinkimų įstatymo 224 straipsnio 2 dalį.

20 2019 m. birželio 14 d. raštu apeliantai Parlamento pirmininko paprašė atsižvelgti į 2019 m. gegužės 26 d. rinkimų rezultatus, pateiktus 2019 m. birželio 13 d. rezultatų skelbime, atšaukti 2019 m. gegužės 29 d. nurodymą, kad jie turėtų galimybę patekti į Parlamento patalpas ir naudotis specialiosios priėmimo tarnybos paslaugomis, taip pat leisti jiems užimti savo vietas bei naudotis teisėmis, susijusiomis su jų, kaip Parlamento narių, statusu, nuo 2019 m. liepos 2 d., t. y. nuo pirmojo plenarinio posėdžio po 2019 m. gegužės 26 d. rinkimų.

21 2019 m. birželio 15 d. *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) ikiteisminio tyrimo teisėjas atmetė apeliantų prašymą panaikinti Ispanijos baudžiamųjų teismų nacionalinius arešto orderius, išduotus dėl apeliantų, kad jie galėtų būti teisiami šio sprendimo 15 punkte minėtoje baudžiamojoje byloje.

22 2019 m. birželio 17 d. Centrinė rinkimų komisija pateikė Parlamentui Ispanijoje išrinktų Parlamento narių sąrašą (toliau – 2019 m. birželio 17 d. pranešimas). Apeliantų pavardžių tame sąraše nebuvo.

23 2019 m. birželio 20 d. Centrinė rinkimų komisija atsisakė suteikti apeliantams galimybę duoti priesaiką, kurios reikalaujama pagal Rinkimų įstatymo 224 straipsnio 2 dalį, pateikiant rašytinį pareiškimą notarui Belgijoje arba per asmenis, įgaliotus Belgijoje notaro patvirtintu aktu, motyvuodama tuo, kad ši priesaika turi būti duota asmeniškai.

24 Tą pačią dieną Centrinė rinkimų komisija pranešė Parlamentui, kad apeliantai nedavė priesaikos laikytis Ispanijos Konstitucijos, todėl ji, vadovaudamasi Rinkimų įstatymo 224 straipsnio 2 dalimi, paskelbė, kad apeliantams skirtos vietos Parlamente yra laisvos, taip pat laikinai sustabdė visų privilegijų, susijusių su jų pareigų vykdymu, galiojimą, kol jie duos šią priesaiką (toliau – 2019 m. birželio 20 d. pranešimas).

25 2019 m. birželio 20 d. raštu apeliantai paprašė buvusio Parlamento pirmininko skubos tvarka pagal Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnį imtis visų priemonių, būtinų jų privilegijoms ir imunitetams patvirtinti, ir visų pirma apginti šias privilegijas ir imunitetus, pripažinti, kad jų atžvilgiu išduoti nacionaliniai arešto orderiai pažeidžia jiems pagal Protokolo (Nr. 7) dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų (toliau – Protokolas dėl privilegijų ir imunitetų) 9 straipsnį suteikiamas privilegijas ir imunitetus, taip pat, kad to paties protokolo 9 straipsnio antra pastraipa saugo Europos Parlamento narius nuo bet kokio teisminio jų judėjimo laisvės apribojimo, galinčio sutrukdyti jiems įvykdyti formalius reikalavimus, būtinus jų pareigoms eiti, ir galiausiai nedelsiant perduoti savo sprendimą kompetentingoms Ispanijos valdžios institucijoms.

26 2019 m. birželio 24 d. raštu apeliantai iš esmės pakartojo visus savo reikalavimus, pateiktus 2019 m. birželio 14 ir 20 d. raštuose, į kuriuos nebuvo atsakyta.

27 2019 m. birželio 27 d. raštu buvęs Parlamento pirmininkas atsakė į 2019 m. birželio 14, 20 ir 24 d. apeliantų raštus ir iš esmės nurodė, kad negali jų laikyti būsimais Parlamento nariais, nes jų pavardės nebuvo įtrauktos į išrinktų kandidatų sąrašą, kurį oficialiai pateikė Ispanijos valdžios institucijos.

28 2019 m. birželio 28 d. apeliantai pareiškė ieškinį Bendrajame Teisme, užregistruotą numeriu T-388/19, prašydami panaikinti, viena vertus, 2019 m. gegužės 29 d. nurodymą ir, kita vertus, kelis aktus, kuriuos, jų teigimu, apima 2019 m. birželio 27 d. raštas, t. y. pirma, Parlamento pirmininko atsisakymą atsižvelgti į 2019 m. gegužės 26 d. rinkimų rezultatus, antra, Parlamento pirmininko paskelbimą, kad kiekvienam iš apeliantų skirtos vietos yra laisvos, trečia, Parlamento pirmininko atsisakymą leisti jiems pradėti eiti pareigas, naudotis Parlamento nario mandatu ir dalyvauti Parlamento posėdžiuose nuo pirmosios sesijos po 2019 m. gegužės 26 d. rinkimų ir, ketvirta, Parlamento pirmininko atsisakymą pagal Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnį skubos tvarka imtis iniciatyvos siekiant patvirtinti jų privilegijas ir imunitetus.

29 Tą pačią dieną apeliantai taip pat pateikė prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones (užregistruotas numeriu T-388/19 R), juo prašė sustabdyti, pirma, Parlamento pirmininko sprendimo neatsižvelgti į 2019 m. gegužės 26 d. rinkimų į Parlamentą rezultatus, kuriuos oficialiai paskelbė Ispanijos Karalystė, ir vėlesnio sprendimo atsižvelgti į kitokį ir neišsamų išrinktų narių sąrašą, apie kurį Ispanijos valdžios institucijos pranešė 2019 m. birželio 17 d., antra, Parlamento pirmininko sprendimo laikyti 2019 m. birželio 20 d. pranešimą lemiančiu apeliantų paskelbimo išrinktais Parlamento nariais negaliojimą ir, trečia, Parlamento sprendimo atsisakyti pagal Darbo tvarkos taisyklių 3 straipsnio 2 dalį užtikrinti apeliantų teisę posėdžiauti Parlamente ir jo organuose visapusiškai naudojantis teisėmis nuo Parlamento sesijos pradžios iki tol, kol bus priimtas sprendimas dėl prieštaravimų, pateiktų Parlamentui ir Ispanijos teisminėms

institucijoms, vykdymą. Apeliantai taip pat prašė, kad Parlamentas būtų įpareigotas imtis visų būtinų priemonių, įskaitant jų privilegijų ir imunitetų pagal Protokolo 9 straipsnį patvirtinimą, kad jie galėtų dalyvauti Parlamento posėdžiuose nuo pirmosios po rinkimų sesijos pradžios.

30 2019 m. spalio 10 d. elektroniniu laišku Europos Parlamento narė D. Riba i Giner, veikdama apeliantų vardu, 2019 m. liepos 3 d. išrinktam Parlamento pirmininkui ir šios institucijos teisės reikalų komiteto pirmininkui bei pirmininko pavaduotojui pateikė 38 Europos Parlamento narių, turinčių įvairias pilietybes ir priklausančių politinėms partijoms, tarp jų – savo pačios, prašymą, kuriuo buvo siekiama, be kita ko, kad Parlamentas, remdamasis Darbo tvarkos taisyklių 9 straipsniu, apgintų apeliantų parlamentinį imunitetą, nurodytą Protokolo dėl privilegijų ir imunitetų 9 straipsnio pirmoje ir antroje pastraipose.

31 2019 m. spalio 14 d. *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas) baudžiamųjų bylų kolegijos ikiteisminio tyrimo teisėjas išdavė nacionalinį arešto orderį, Europos arešto orderį ir tarptautinį arešto orderį dėl C. Puigdemont i Casamajó, kad jis galėtų būti teisiamas baudžiamojoje byloje, nurodytoje šio sprendimo 15 punkte. Tokie patys arešto orderiai 2019 m. lapkričio 4 d. buvo išduoti dėl A. Comín i Oliveres. Paskui C. Puigdemont i Casamajó ir A. Comín i Oliveres buvo sulaikyti Belgijoje – atitinkamai 2019 m. spalio 17 d. ir lapkričio 7 d.; tą pačią dieną jie buvo paleisti nustačius sąlygas.

32 Dviem panašiai suformuluotais 2019 m. gruodžio 10 d. raštais, kurių vienas skirtas D. Riba i Giner, o kitas – visiems 38 Parlamento nariams, nurodytiems šio sprendimo 30 punkte, Parlamento pirmininkas nurodė, kad negali laikyti apeliantų Parlamento nariais, nes Ispanijos valdžios institucijos oficialiai nepranešė apie jų išrinkimą.

33 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendime *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115) Teisingumo Teismas, be kita ko, nusprendė, kad asmuo, kuris buvo oficialiai paskelbtas išrinktu Parlamento nariu, tačiau kuriam nebuvo leista įvykdyti kai kurių nacionalinėje teisėje nustatytų reikalavimų, vykdytinų po tokio paskelbimo, ir nuvykti į Parlamentą, kad jis galėtų dalyvauti jo pirmojoje sesijoje, turi būti laikomas asmeniu, kuriam taikomas imunitetas pagal Protokolo dėl privilegijų ir imunitetų 9 straipsnio antrą pastraipą.

34 2019 m. liepos 1 d. Nutartimi *Puigdemont i Casamajó ir Comín i Oliveres / Parlamentas* (T-388/19 R, EU:T:2019:467) Bendrojo Teismo pirmininkas atmetė šio sprendimo 29 punkte minėtą prašymą taikyti laikinąsias apsaugos priemones ir atidėjo bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

35 2019 m. gruodžio 20 d. Nutartimi *Puigdemont i Casamajó ir Comín i Oliveres / Parlamentas* (C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149) Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja panaikino 2019 m. liepos 1 d. Bendrojo Teismo pirmininko nutartį (T-388/19 R, EU:T:2019:467), grąžino jam bylą ir atidėjo bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

36 2020 m. sausio 13 d. plenariniame posėdyje Parlamento pirmininkas paskelbė, kad ši institucija, vadovaudamasi 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimu *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115), konstatavo, jog apeliantai išrinkti į Parlamentą nuo 2019 m. liepos 2 d. (toliau – 2020 m. sausio 13 d. konstatavimas).

37 2020 m. vasario 20 d. apeliantai pareiškė ieškinį dėl 2019 m. gruodžio 10 d. Parlamento pirmininko rašto, skirto D. Riba i Giner, panaikinimo. Tas ieškinys įregistruotas numeriu T-115/20.

38 2020 m. kovo 19 d. Nutartimi *Puigdemont i Casamajó ir Comín i Oliveres / Parlamentas* (T-388/19 R-RENV, EU:T:2020:114) Bendrojo Teismo pirmininkas, išnagrinėjęs bylą, grąžintą priėmus 2019 m. gruodžio 20 d. Nutartį *Puigdemont i Casamajó ir Comín i Oliveres / Parlamentas* (C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149), nusprendė, kad, atsižvelgiant į 2020 m. sausio 13 d. konstatavimą, nebereikia priimti sprendimo dėl prašymo taikyti laikinąsias apsaugos priemones, ir atidėjo bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

39 Skundžiamu sprendimu Bendrasis Teismas iš esmės atmetė šio sprendimo 28 punkte nurodytą ieškinį, motyvuodamas tuo, kad jis pareikštas dėl aktų, dėl kurių negalima pareikšti ieškinio dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį.

Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

40 Apeliaciniu skundu apeliantai Teisingumo Teismo prašo:

– panaikinti skundžiamą sprendimą,

– grąžinti bylą Bendrajam Teismui arba – subsidiariai – panaikinti ginčijamus aktus ir

– priteisti iš Parlamento ir Ispanijos Karalystės bylinėjimosi išlaidas arba – subsidiariai – atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą.

41 Parlamentas Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti apeliacinį skundą ir

– priteisti iš apeliantų apeliacinėje instancijoje patirtas bylinėjimosi išlaidas.

42 Ispanijos Karalystė Teisingumo Teismo prašo:

– atmesti apeliacinį skundą kaip nepriimtiną, o jei šis reikalavimas nebūtų patenkintas, atmesti jį kaip nepagrįstą ir

– priteisti iš apeliantų bylinėjimosi išlaidas.

Dėl apeliacinio skundo

43 Grįsdami apeliacinį skundą apeliantai nurodo keturis pagrindus. Pirmajame pagrinde jie ginčija motyvus, kuriais remdamasis Bendrasis Teismas atmetė jų reikalavimus panaikinti ginčijamus aktus kaip nepriimtinus, nes jie nepakeitė jų teisinės padėties. Antrajame pagrinde jie subsidiariai prašo Teisingumo Teismo peržiūrėti savo jurisprudenciją, suformuotą 2009 m. balandžio 30 d. Sprendime *Italija ir Donnici / Parlamentas* (C-393/07 ir C-9/08, EU:C:2009:275), o jei šis reikalavimas nebūtų patenkintas, pateikia Rinkimų akto 12 straipsnio neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą. Trečiajame pagrinde apeliantai kritikuoja motyvus, dėl kurių Bendrasis Teismas nusprendė, kad dėl to, jog Parlamento pirmininkas skubiai nesiėmė iniciatyvos patvirtinti jų privilegijas ir imunitetus pagal Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnį, negalima pareikšti ieškinio dėl panaikinimo. Galiausiai ketvirtajame pagrinde jie priekaištauja Bendrajam Teismui, jog nusprendė, kad jų argumentai, kuriais ginčijamas tariamas Parlamento pirmininko atsisakymas

perduoti jų prašymą ginti jų privilegijas ir imunitetus atsakingam šios institucijos komitetui, buvo pateikti dėl neegzistuojančio akto, nes suinteresuotieji asmenys nepateikė tokio prašymo pagal Darbo tvarkos taisyklių 7 ir 9 straipsnius.

Dėl apeliacinio skundo priimtinumo

Šalių argumentai

44 Ispanijos Karalystė pirmiausia teigia, kad visas apeliacinis skundas yra nepriimtinas, nes iš esmės jis neatitinka SESV 256 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos, Teisingumo Teismo procedūros reglamento 168 straipsnio 1 dalies d punkto ir 169 straipsnio 2 dalies reikalavimų, kadangi nepakankamai tiksliai ir aiškiai nurodyti kritikuojami skundžiamo sprendimo motyvų punktai ir reikalavimą pagrindžiantys teisiniai argumentai. Ji taip pat teigia, kad apeliaciniame skunde tik pakartojami pagrindai ir argumentai, kurie jau buvo nurodyti Bendrajame Teisme, todėl iš tikrųjų tai yra prašymas iš naujo išnagrinėti jame pareikštą ieškinį, o tai nepriklauso Teisingumo Teismo kompetencijai nagrinėjant apeliacinį skundą.

45 Savo argumentuose, pateiktuose atsakant į įvairius apeliantų nurodytus pagrindus, Parlamentas ir Ispanijos Karalystė taip pat teigia, kad dauguma šių pagrindų yra nepriimtini.

Teisingumo Teismo vertinimas

46 Nors tiesa, kad apeliantų procesiniai dokumentai iš dalies primena prašymą iš naujo nagrinėti Bendrajame Teisme pareikštą ieškinį ir daugeliu atžvilgių yra painūs, taip pat juose yra pasikartojimų, vis dėlto reikia konstatuoti, kad apeliaciniame skunde apskritai, kaip ir pagrindiniuose argumentuose, pateiktuose grindžiant kiekvieną apeliacinio skundo pagrindą, yra nurodyti kritikuojami skundžiamo sprendimo motyvuojamosios dalies punktai ir pakankamai tiksliai, kad Teisingumo Teismas galėtų priimti sprendimą, išdėstyti teisiniai argumentai, kuriais apeliantai siekia juos ginčyti.

47 Šiomis aplinkybėmis reikia konstatuoti, kad, priešingai, nei teigia Ispanijos Karalystė, visas apeliacinis skundas nepažeidžia SESV 256 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje ir Procedūros reglamento 168 straipsnio 1 dalies d punkte bei 169 straipsnio 2 dalyje numatytų reikalavimų. Tą patį galima pasakyti ir kiekvienam apeliacinio skundo pagrindui pagrįsti pateiktų argumentų atveju.

48 Darytina išvada, kad Parlamento ir Ispanijos Karalystės pateiktus nepriimtinumu grindžiamus prieštaravimus reikia atmesti.

Dėl esmės

Dėl pirmojo pagrindo

– *Šalių argumentai*

49 Pirmajame pagrinde apeliantai iš esmės teigia, kad Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime padarė teisės klaidų, susijusių su SESV 263 straipsniu ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 47 straipsniu, teisinio kvalifikavimo klaidų ir įvairių iškraipymų, kai nusprendė, kad dėl ginčijamų aktų negalima pareikšti ieškinio dėl panaikinimo, nes jie nepakeitė apeliantų teisinės padėties.

50 Pirma, kiek tai susiję su 2019 m. birželio 27 d. raštu, apeliantai iš esmės priekaištauja Bendrajam Teismui, kad jis nusprendė, jog Parlamento pirmininkas turėjo atsižvelgti ne į 2019 m. birželio 13 d. rezultatus, atspindinčius per 2019 m. gegužės 26 d. rinkimus atiduotus balsus, bet į 2019 m. birželio 17 ir 20 d. pranešimus, kurie atspindi Ispanijos valdžios institucijų poziciją, kad jie nėra išrinkti Parlamento nariai, nes nedavė priesaikos laikytis Ispanijos Konstitucijos, kaip numatyta Ispanijos rinkimų įstatymo 224 straipsnio 2 dalyje. Šiuo atžvilgiu skundžiamame sprendime padaryta teisės klaida ir iškraipymas, nes jis grindžiamas mintimi, kad 2019 m. birželio 17 ir 20 d. pranešimai atspindi 2019 m. gegužės 26 d. rinkimų rezultatus.

51 Apeliantai teigia, kad pagal Rinkimų akto 5 straipsnio 1 dalį jie bet kuriuo atveju turėjo teisę laikinai posėdžiauti su kitais Parlamento nariais nuo sesijos pradžios 2019 m. liepos 2 d., net jeigu jų įgaliojimai dar nebuvo patikrinti. Vėliau priimtas 2020 m. sausio 13 d. aktas patvirtino šį aiškinimą.

52 Jų teigimu, Bendrasis Teismas taip pat padarė teisės klaidą, susijusią su SESV 223 straipsniu, ir savo sprendime iškraipė faktus, kai nusprendė, kad sąlygų ar reikalavimų, taikomų prieš pradedant eiti Europos Parlamento narių pareigas, nustatymas priklauso su valstybėmis narėmis dalijamajai kompetencijai, nors tai yra išimtinė Sąjungos kompetencija. Kaip matyti iš 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115) ir 2019 m. gruodžio 20 d. Nutarties *Puigdemont i Casamajó ir Comín i Oliveres / Parlamentas* (C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149), Ispanijos teisė pažeidžia Sąjungos teisę, nes joje, be pastarojoje numatytų reikalavimų, nustatyti papildomi reikalavimai, kurie nesusiję su nacionaline rinkimų procedūra, kadangi ši, apeliantų nuomone, baigiasi rezultatų paskelbimu. Apeliantai mano, kad Parlamentas, remdamasis Rinkimų akto 12 straipsniu, turėjo išnagrinėti šį klausimą kaip rinkimų ginčą, jame pradėtą pagal šį aktą. Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime taip pat nepriėmė sprendimo ir padarė teisės klaidą, be to, pažeidė Chartijos 47 straipsnį, kaip nereikšmingą atmetęs argumentą, susijusį su tuo, kad Ispanijos Karalystė neturi kompetencijos nustatyti reikalavimą duoti priesaiką laikytis Ispanijos Konstitucijos, numatytą Ispanijos rinkimų įstatymo 224 straipsnio 2 dalyje.

53 Apeliantai taip pat mano, kad Bendrasis Teismas neteisėtai pakeitė 2019 m. birželio 27 d. rašto motyvus ir iškraipė jo tekstą, kai keliuose skundžiamo sprendimo punktuose pažymėjo, kad tas raštas buvo grindžiamas ne tuo, kad apeliantai neįgijo Europos Parlamento nario statuso, o tik tuo, kad jie neatitiko formalių sąlygų naudotis mandatais.

54 Be to, apeliantai teigia, kad skundžiamame sprendime yra iškraipymų, prieštaringų motyvų ir nepaisyta Rinkimų akto 8 ir 12 straipsnių, Chartijos 39 straipsnio 2 dalies ir 2009 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Italija ir Donnici / Parlamentas* (C-393/07 ir C-9/08, EU:C:2009:275), nes

Bendrasis Teismas nusprendė, kad Parlamentas negalėjo atsižvelgti į 2019 m. birželio 13 d. paskelbtus rezultatus, nors šis paskelbimas nebuvo ginčytas ir tai buvo vienintelis teisiškai privalomas aktas, į kurį jis turėjo atsižvelgti, kitaip nei 2019 m. birželio 17 ir 20 d. pranešimai, kurie jo nesaistė. Tai, kad Ispanijos Karalystė neįvykdė lojalaus bendradarbiavimo pareigos, kai nepranešė Parlamentui apie 2019 m. birželio 13 d. oficialiai paskelbtus rezultatus, neatleidžia šios institucijos nuo pareigos į juos atsižvelgti.

55 Darant prielaidą, kad reikėtų manyti, jog buvo būtina pranešti Parlamentui apie rezultatus, o tai apeliantai ginčija, jie mano, kad, priešingai, nei matyti iš skundžiamo sprendimo motyvų, 2019 m. birželio 13 d. rezultatų paskelbimo bet kuriuo atveju pakako, kad Parlamentas privalėtų atsižvelgti į tai, kad jie buvo išrinkti Europos Parlamento nariais.

56 Apeliantai taip pat teigia, kad skundžiamo sprendimo motyvuose nuspręsta, jog Parlamentas turi atsižvelgti į bet kokį nacionalinių valdžios institucijų aktą, net ir tą, kurį jos priėmė neturėdamos kompetencijos, o tai prieštarauja 1978 m. kovo 9 d. Sprendimui *Simmenthal* (106/77, EU:C:1978:49). Jie mano, kad šiais motyvais taip pat neatsižvelgiama į tai, kad pagal Sąjungos teisę, visų pirma SESV 223 straipsnio 2 dalį ir 232 straipsnį, valstybėms narėms neleidžiama net laikinai sustabdyti Europos Parlamento nario mandato ir taip pakeisti Parlamento narių skaičiaus, taigi ir Parlamento sudėties. Šiuo klausimu jie teigia, kad byla, kurioje priimtas 1992 m. gruodžio 3 d. Sprendimas *Oleificio Borelli / Komisija* (C-97/91, EU:C:1992:491), skiriasi nuo šios bylos.

57 Nurodydami, kad šis klausimas susijęs su bylos esme, o ne su SESV 263 straipsnyje numatytų ieškinio dėl panaikinimo priimtinumo sąlygų laikymusi, apeliantai taip pat teigia, kad Parlamento pirmininko esą priimtas sprendimas neleisti jiems posėdžiauti šioje institucijoje lėmė jų atžvilgiu „ypač šiurkštų ir precedento neturintį“ Chartijos 39 straipsnio 2 dalies ir Rinkimų akto 1 straipsnio 3 dalies, susijusių su jų tinkamumu eiti pareigas, pažeidimą, kuris prieštarauja Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto ir Europos komisijos „Demokratija per teisę“ (Venecijos komisijos) pozicijoms.

58 Galiausiai Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime taip pat iškraipė jam pateiktus procesinius dokumentus arba bent jau nepaisė jų apimties, kai nusprendė, jog neginčijama, kad apeliantai nesilaikė Ispanijos rinkimų įstatymo 224 straipsnio 2 dalies, nors šiuo klausimu buvo nagrinėjamas ieškinys *Tribunal Constitucional* (Konstitucinis Teismas, Ispanija).

59 Antra, dėl 2019 m. gegužės 29 d. nurodymo apeliantai teigia, kad šis aktas, kuris su jais tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, buvo neatsiejamas nuo 2019 m. birželio 27 d. rašto ir kad Bendrasis Teismas daugiau ar mažiau iškraipė faktines aplinkybes ir skundžiamame sprendime pateikė prieštaringus motyvus, kai nusprendė, kad šio nurodymo poveikis baigėsi 2019 m. birželio 17 d. To sprendimo motyvuose taip pat yra akivaizdžių teisės klaidų, nes juose paminėta, kad 2019 m. gegužės 29 d. nurodymas nebuvo priežastis, dėl kurios apeliantai negalėjo pradėti eiti savo pareigų.

60 Parlamentas ir Ispanijos Karalystė mano, kad apeliantų argumentus, kuriais grindžiamas pirmasis jų apeliacinio skundo pagrindas, reikia atmesti.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

61 Pirma, dėl 2019 m. birželio 27 d. rašto reikia priminti, kad pagal ESS 5 straipsnio 1 ir 2 dalis ir 13 straipsnio 2 dalį Parlamentas veikia neviršydamas jam pagal Sutartis suteiktų įgaliojimų.

62 Kalbant apie Parlamento narių rinkimus, pažymėtina, kad, nesant priimtos vienodos rinkimų tvarkos, tvarka ir toliau reglamentuojama kiekvienoje valstybėje narėje nacionalinėmis nuostatomis, nepažeidžiant Rinkimų akto nuostatų, kaip numatyta šio akto 8 straipsnyje (2022 m. gruodžio 22 d. Sprendimo *Junqueras i Vies / Parlamentas*, C-115/21 P, EU:C:2022:1021, 60 punktas).

63 Minėto akto 12 straipsnyje nustatyta, kad Parlamentas „atsižvelgia į valstybių narių oficialiai paskelbtus rezultatus ir sprendžia visus ginčus, galinčius kilti dėl šio Akto nuostatų, išskyrus ginčus, kylančius dėl šiame akte minimų nacionalinės teisės nuostatų“.

64 Kaip Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs dėl Rinkimų akto, žodis „atsižvelgia“ reiškia, kad Parlamentas neturi jokios diskrecijos skirti išrinktus Parlamento narius, nes tik nacionalinės valdžios institucijos yra kompetentingos tai daryti pagal nacionalinės teisės reglamentuojamą procedūrą (šiuo klausimu žr. 2009 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Italija ir Donnici / Parlamentas*, C-393/07 ir C-9/08, EU:C:2009:275, 55 ir 56 punktus ir juose nurodytą jurisprudenciją).

65 Iš paties Rinkimų akto 12 straipsnio teksto matyti, kad šiomis aplinkybėmis Parlamentas tik gali priimti sprendimą dėl ginčų, pareikštų remiantis Rinkimų aktu. Tačiau ši institucija neturi jokios kompetencijos, leidžiančios jai kontroliuoti nacionalinės rinkimų procedūros arba nacionalinių valdžios institucijų atliekamo rezultatų paskelbimo teisėtumą pagal Sąjungos teisę ar atitiktį jai (šiuo klausimu žr. 2009 m. balandžio 30 d. Sprendimo *Italija ir Donnici / Parlamentas*, C-393/07 ir C-9/08, EU:C:2009:275, 55–57, 60, 67 ir 68 punktus). Tai taikoma ir tais atvejais, kai pačiame Rinkimų akte daroma nuoroda į nacionalinę teisę.

66 Rinkimų akte numatytas Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos pasidalijimas užtikrinamas, be kita ko, Darbo tvarkos taisyklių 3 straipsniu, kurio 1 dalyje numatyta, kad valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos praneša Parlamentui išrinktųjų Parlamento narių pavardes. Darbo tvarkos taisyklių 3 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti formalumai, tarp kurių yra ir jų įgaliojimų patikrinimas, vėliau taikomi tik tiems Parlamento nariams, kurių pavardės yra įtrauktos į nacionalinių institucijų pateiktą sąrašą.

67 Aplinkybė, kad nacionalinių valdžios institucijų Parlamentui pateiktas sąrašas neatitinka valstybės narės oficialiai paskelbtų rezultatų, kitaip nei numatyta Rinkimų akto 12 straipsnyje, arba apskritai, kad šiame sąraše yra klaidų ar praleidimų, negali leisti šiai institucijai neatsižvelgti į išrinktų Parlamento narių pavardes, apie kurias jai oficialiai pranešė nacionalinės valdžios institucijos.

68 Iš tiesų valstybių narių pateikto išrinktųjų Parlamento narių sąrašo tikslumo patikrinimas būtų praktiškai neįmanoma užduotis Parlamentui, be to, tai reikštų, kad šiai institucijai leidžiama tikrinti nacionalinės rinkimų procedūros atitiktį Sąjungos teisei, taigi ir pagal šią procedūrą rengiamų rinkimų rezultatus, o tai prieštarautų Rinkimų akte numatytam Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos paskirstymui.

69 Pagal Sąjungos teisėje įtvirtintą išsamią teisių gynimo priemonių sistemą tokią kontrolę turi vykdyti tik nacionaliniai teismai, prireikus pateikę Teisingumo Teismui SESV 267 straipsniu grindžiamą prašymą priimti prejudicinį sprendimą, arba Teisingumo Teismas, gavęs ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo pagal SESV 258 straipsnį (šiuo klausimu pagal analogiją žr. 2020 m. spalio 8 d. Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojos nutarties *Junqueras i Vies / Parlamentas*, C-201/20 P(R), EU:C:2020:818, 66 punktą).

70 Būtent atsižvelgiant į šiuos argumentus reikia nagrinėti apeliantų argumentus dėl 2019 m. birželio 27 d. rašto.

71 Skundžiamame sprendime Bendrasis Teismas iš esmės nusprendė, kad 2019 m. birželio 27 d. raštas nepakeitė apeliantų teisinės padėties, taigi dėl jo nebuvo galima pareikšti ieškinio dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį, nes, kaip Bendrasis Teismas konstatavo visų pirma to sprendimo 104, 114 ir 117–119 punktuose, Parlamento pirmininkas tik atsižvelgė, kaip privalėjo, į išrinktųjų Parlamento narių sąrašą, kurį Ispanijos valdžios institucijos jam pateikė 2019 m. birželio 17 ir 20 d., ir tai jo atžvilgiu buvo iki tol susiklosčiusi situacija.

72 Skundžiamo sprendimo 130 ir 131 punktuose Bendrasis Teismas pažymėjo, kad darant prielaidą, jog Ispanijos rinkimų įstatymo 224 straipsnio 2 dalyje numatytas reikalavimas duoti priesaiką laikytis Ispanijos Konstitucijos prieštarauja Sąjungos teisei, nes nėra nacionalinės rinkimų procedūros, priklausančios valstybių narių kompetencijai, dalis, nei Parlamentas, nei atitinkamai Bendrasis Teismas, nagrinėdamas jam pateiktą ieškinį, neturėjo priimti sprendimo šiuo klausimu, nes tokį ginčą turi išspręsti nacionaliniai teismai, prireikus pateikę Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, arba iš karto pastarasis teismas, pagal SESV 258 straipsnį gavęs ieškinį dėl įsipareigojimų neįvykdymo.

73 Skundžiamo sprendimo 142–144 punktuose Bendrasis Teismas taip pat nusprendė, kad 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115) nepatvirtina apeliantų argumentų, jog formalumai, būtini norint dalyvauti Parlamento posėdžiuose, turėtų būti atliekami tik šioje institucijoje.

74 Apeliaciniame skunde apeliantai iš esmės priekaištauja Bendrajam Teismui, kad skundžiamame sprendime yra teisės klaidų ir įvairių iškraipymų, nepriimta sprendimo tam tikrais klausimais, nes nuspręsta, kad Parlamentas privalėjo atsižvelgti į išrinktų Parlamento narių sąrašą, kurį jam oficialiai pateikė Ispanijos valdžios institucijos.

75 Vis dėlto iš to, kas išdėstyta šio sprendimo 60–68 punktuose, matyti, kad Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos dėl Rinkimų akto 8 ir 12 straipsnių, nepažeidė Chartijos 39 straipsnio 2 dalies ir neiškraipė 2019 m. birželio 17 ir 20 d. pranešimų ar 2019 m. birželio 27 d. rašto turinio skundžiamame sprendime, kai nusprendė, kad Parlamento pirmininkas negalėjo neatsižvelgti į išrinktų Parlamento narių sąrašą, apie kurį jam oficialiai pranešė Ispanijos valdžios institucijos ir kurio tikslumo jis neturėjo kompetencijos tikrinti, nes priešingu atveju būtų pažeidęs Rinkimų akte nustatytą Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos pasidalijimą.

76 Rinkimų akto 5 straipsnio 1 dalis, kurioje nurodyta, kad penkerių metų kadencija, kuriai išrenkami Parlamento nariai, prasideda prasidėjus pirmajai sesijai po kiekvienų rinkimų, nepaneigia šios išvados, nes toje nuostatoje tik apibrėžiamos Parlamento narių mandato ribos laiko atžvilgiu ir nereglamentuojamas Sąjungos ir valstybių narių kompetencijos rinkimų srityje paskirstymas.

77 Minėtos išvados nepaneigia ir 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115). Reikia pažymėti, kad byloje, kurioje priimtas tas sprendimas, *Tribunal Supremo* (Aukščiausiasis Teismas, Ispanija) pateikė Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą dėl kito klausimo, t. y. kuriuo momentu į Parlamentą išrinktas asmuo įgyja šios institucijos nario statusą, siekiant nustatyti datą, nuo kurios jam taikomas Protokolo dėl privilegijų ir imunitetų 9 straipsnio antroje pastraipoje numatytas imunitetas, siejamas su šiuo statusu. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nusprendė, kad Parlamento nario statusas įgytas nuo tada, kai oficialiai paskelbti rinkimų rezultatai; jis pažymėjo, kad tai įvyko 2019 m. birželio 13 d.,

kiek tai susiję su 2019 m. gegužės 26 d. Ispanijoje vykusiais rinkimais. Tačiau jis neišreiškė pozicijos dėl pasekmių, kurias Parlamentas turi padaryti dėl nacionalinių valdžios institucijų pranešimo apie išrinktų Parlamento narių sąrašą, visų pirma dėl klausimo, ar ši institucija buvo saistoma tokio pranešimo – to prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas neklausė.

78 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115) tikrai nepatvirtina apeliantų teiginių ir, priešingai, patvirtina Bendrojo Teismo analizę, nes to sprendimo 69 punkte Teisingumo Teismas pažymėjo, kad Parlamentas neturi jokios kompetencijos, suteikiančios jam teisę kvestionuoti oficialaus rinkimų rezultatų paskelbimo teisėtumą arba tikrinti jo atitiktį Sąjungos teisei, o tai, kaip matyti iš šio sprendimo 64 punkto, leidžia manyti, kad Parlamentas privalo atsižvelgti į nacionalinių valdžios institucijų jam pateiktus oficialius pranešimus apie rezultatus, kaip antai 2019 m. birželio 17 d. pranešimą.

79 Taigi Bendrasis Teismas neignoravo 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115), kai skundžiamo sprendimo 130 punkte nusprendė, kad Parlamentas privalėjo atsižvelgti į nacionalinių valdžios institucijų oficialiai pateiktą išrinktų kandidatų sąrašą, nes neturėjo kompetencijos vykdyti kokią nors šio sąrašo turinio kontrolę.

80 Be to, Bendrajam Teismui taip pat negalima priekaištauti, kad jis nepaisė 2019 m. gruodžio 20 d. Nutarties *Puigdemont i Casamajó ir Comín i Oliveres / Parlamentas* (C-646/19 P(R), EU:C:2019:1149), kurioje Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotoja nusprendė, jog negalima atmesti galimybės, kad valstybių narių kompetencijai priklausanti nacionalinė rinkimų procedūra turi būti laikoma pasibaigusia paskelbus rezultatus, neatsižvelgiant į vėlesnius formalumus. Iš tiesų, kaip skundžiamo sprendimo 139 punkte konstatavo Bendrasis Teismas, darant prielaidą, kad Ispanijos Karalystė viršijo savo kompetenciją, kai nustatė Ispanijos rinkimų įstatymo 224 straipsnio 2 dalyje numatytą pareigą duoti priesaiką laikytis Ispanijos Konstitucijos, ši aplinkybė neturi įtakos Parlamento pirmininko pareigai atsižvelgti į rinkimų rezultatus, apie kuriuos jam oficialiai pranešė nacionalinės valdžios institucijos.

81 Šiuo klausimu iš skundžiamo sprendimo matyti, kad Bendrasis Teismas nepriėmė sprendimo dėl klausimų, ar Ispanijos Karalystė pagal SESV 223 straipsnio 2 dalį ir Rinkimų akto 8 straipsnį turėjo kompetenciją nustatyti Ispanijos rinkimų įstatymo 224 straipsnio 2 dalyje įtvirtintą reikalavimą ir ar šis reikalavimas prieštarauja Sąjungos teisei. Skundžiamo sprendimo 117 punkte pateiktuose motyvuose, kuriuose nebuvo iškraipymų, pažymėjęs, kad apeliantai nedavė priesaikos laikytis Ispanijos Konstitucijos, kaip numatyta minėto 224 straipsnio 2 dalyje, jis, priešingai, to sprendimo 131 punkte, nepadarydamas teisės klaidos ir neatsisakydamas priimti sprendimo konkrečiu klausimu, nurodė, kad, kaip ir Parlamentas negalėjo ginčyti išrinktų kandidatų sąrašo, apie kurį Ispanijos valdžios institucijos oficialiai pranešė 2019 m. birželio 17 d., teisėtumo, jis pats neturėjo kompetencijos išspręsti tokių klausimų. Tuo remdamasis Bendrasis Teismas to paties sprendimo 135 punkte padarė teisingą išvadą, kad apeliantų argumentus, susijusius su Ispanijos valdžios institucijų kompetencijos nustatyti Ispanijos rinkimų įstatymo 224 straipsnio 2 dalyje numatytą pareigą nebuvimu, reikia atmesti kaip nereikšmingus.

82 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, apeliantų argumentai dėl skundžiamo sprendimo 132–134 punktuose Bendrojo Teismo pateiktų perteklinių motyvų, kuriuose jis nurodė, kad Parlamentas neturi išimtinės kompetencijos nustatyti sąlygas ir reikalavimus, taikomus prieš pradedant eiti Parlamento narių pareigas, turi būti atmesti kaip nereikšmingi.

83 Tai, kad po 2019 m. birželio 27 d. rašto Parlamentas priėmė 2020 m. sausio 13 d. aktą, kuriuo apeliantams leista posėdžiauti, prieš tai nepatikrinus jų įgaliojimų, taip padarydamas išvadas, kurias, jo nuomone, reikėjo padaryti iš 2019 m. gruodžio 19 d. Sprendimo *Junqueras Vies* (C-502/19, EU:C:2019:1115), bet kuriuo atveju negali pakeisti 2019 m. birželio 27 d. rašto teisinio pobūdžio, kaip Bendrasis Teismas nusprendė skundžiamo sprendimo 121 ir 122 punktuose.

84 Taip pat reikia pažymėti, kad, priešingai, nei teigia apeliantai, pirma pateikta analizė neprilygsta leidimui valstybėms narėms nesilaikyti Rinkimų akte numatyto kompetencijos pasidalijimo ar nepaisyti SESV 223 straipsnio 2 dalies ir 232 straipsnio, nes galimas šių nuostatų nesilaikymas gali būti ginčijamas nacionaliniuose teismuose, jei reikia, pateikus Teisingumo Teismui prašymą priimti prejudicinį sprendimą, arba tiesiogiai jame pagal SESV 258 straipsnį.

85 Antra, kiek tai susiję su 2019 m. gegužės 29 d. nurodymu, Bendrasis Teismas, jį aprašęs ir išnagrinėjęs jo turinį, skundžiamo sprendimo 184 ir 185 punktuose nusprendė, kad šis nurodymas netrukdė apeliantams atlikti formalumų prieš pradedant eiti Parlamento narių pareigas, t. y. pateikti deklaraciją dėl nesuderinamumo nebuvimo ir finansinių interesų deklaraciją, taigi ne dėl jo jie negalėjo dalyvauti Parlamento posėdžiuose nuo pirmosios po rinkimų sesijos pradžios 2019 m. liepos 2 d. To sprendimo 186 ir 187 punktuose jis pažymėjo, kad šis nurodymas nepakeitė apeliantų teisinės padėties, todėl jų reikalavimai jį panaikinti turi būti atmesti kaip nepriimtini.

86 Prieš prieidamas prie šios išvados Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 179–182 punktuose nusprendė, pirma, kad šis nurodymas, kuriame Parlamento pirmininkas tik nurodė, kad reikia „įšaldyti“ arba sustabdyti prieigą prie „Sutikimo miestelio“ ir nesuteikti laikinos akreditacijos Parlamento nariams iš Ispanijos, kol šios šalies valdžios institucijos praneš galutinius rezultatus, yra panašus į vidaus organizavimo priemonę ir buvo laikinojo pobūdžio, nes neteko galios tokio pranešimo dieną. Antra, Bendrasis Teismas pažymėjo, kad iš 2019 m. gegužės 29 d. nurodymo laikinojo pobūdžio matyti, jog iš apeliantų nebuvo atimta galimybė vėliau gauti galutinę akreditaciją. Trečia, jis priminė, jog būtent tai, kad apeliantai nebuvo nurodyti Ispanijos valdžios institucijų pateiktame oficialiame rezultatų sąraše, neleido jiems dalyvauti posėdžiuose, o ne jų nepasirašytos finansinių interesų ir nesuderinamumo nebuvimo deklaracijos, nes pagal Darbo tvarkos taisykles šios deklaracijos gali būti pasirašytos jau prasidėjus pirmajai po rinkimų Parlamento sesijai.

87 Priešingai, nei teigia apeliantai, iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos nematyti, kad Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime būtų kaip nors iškraipęs faktines aplinkybes, kai 2019 m. gegužės 29 d. nurodymą analizavo kaip atskirą nuo 2019 m. birželio 27 d. rašto aktą ir nusprendė, kad šis nurodymas neteko galios 2019 m. birželio 17 d., kai Ispanijos valdžios institucijos oficialiai pranešė apie rezultatus. Todėl argumentas, susijęs su teisės į gynybą pažeidimu dėl tariamų iškraipymų, taip pat turi būti atmestas.

88 Dėl galimo prieštaravimo tarp motyvų, pateiktų skundžiamo sprendimo 181 punkte, kuriame Bendrasis Teismas nusprendė, jog tai, kad apeliantai nepateikė finansinių interesų ir nesuderinamumo nebuvimo deklaracijų, jiems netrukdė dalyvauti posėdžiuose nuo pirmosios po rinkimų Parlamento sesijos pradžios, ir motyvų, nurodytų to sprendimo 183 punkte, kuriuose Bendrasis Teismas nurodė, kad apeliantai neteigė, jog 2019 m. gegužės 29 d. nurodymas neleido jiems pasirašyti tokių deklaracijų, reikia konstatuoti, kad, kaip matyti iš vartojamų žodžių „be to“, šis 183 punktas yra perteklinis, palyginti su minėto sprendimo 179–182 punktuose nurodytais motyvais, kuriuose nėra teisės klaidos ar iškraipymo. Vadinasi, apeliantų argumentus, pateiktus konkrečiai dėl minėto 183 punkto, reikia atmesti kaip nereikšmingus.

89 Galiausiai skundžiamo sprendimo 184–187 punktuose Bendrasis Teismas nepadarė teisės klaidos, kai, remdamasis, be kita ko, to sprendimo 179–182 punktuose nurodytais motyvais, padarė išvadą, kad 2019 m. gegužės 29 d. nurodymas nelėmė apeliantų negalėjimo posėdžiauti Parlamente ir nepakeitė jų teisinės padėties, todėl apeliantų reikalavimai panaikinti šį nurodymą atmestini kaip nepriimtini.

90 Iš visų išdėstytų argumentų matyti, kad pirmasis pagrindas turi būti atmestas.

Dėl antrojo pagrindo

– *Šalių argumentai*

91 Antrajame pagrinde, kurį pateikia subsidiariai, apeliantai priekaištauja Bendrajam Teismui, kad jis klaidingai aiškino Rinkimų akto 12 straipsnyje numatytą nacionalinių valdžios institucijų ir Parlamento kompetencijos pasidalijimą. Tai darydami jie prašo Teisingumo Teismo peržiūrėti jurisprudenciją, suformuotą 2009 m. balandžio 30 d. Sprendime *Italija ir Donnici / Parlamentas* (C-393/07 ir C-9/08, EU:C:2009:275). Jie visų pirma mano, kad bet kuriuo atveju Parlamentas turėjo kompetenciją (antraip būtų pažeistas veiksmingumo principas) priimti sprendimą dėl rinkimų ginčo, grindžiamo Darbo tvarkos taisyklių 3 straipsnio 1 dalimi, ir kad Bendrasis Teismas skundžiamame sprendime padarė teisės klaidą, kai be išlygų nusprendė, jog pagal Rinkimų aktą Parlamentas neturi kompetencijos priimti sprendimą dėl nacionaline teise grindžiamų ginčų, įskaitant atvejus, kai Rinkimų akte daroma nuoroda į šią teisę. Jie priduria, kad Sąjungos teismas turėtų turėti galimybę patikrinti visus aktus, kuriais iš Europos Parlamento nario atimamos jo teisės.

92 Dar subsidiariai apeliantai teigia, kad Rinkimų akto 12 straipsnis arba bet kuri kita šio akto, Europos Parlamento narių statuto ar Sąjungos teisės nuostata, iš kurios matyti, kad ši institucija yra saistoma valstybių narių padarytų pranešimų, susijusių su rinkimais, net jeigu jos viršija savo kompetenciją, prieštarauja pirminei teisei, visų pirma ESS 10 ir 14 straipsniams ir Chartijos 39 straipsnio 2 daliai.

93 Parlamentas ir Ispanijos Karalystė iš esmės teigia, kad, atsižvelgiant į atsakymą į pirmąjį pagrindą, Teisingumo Teismas neturi nagrinėti antrojo pagrindo, kiek jis susijęs su 2009 m. balandžio 30 d. Sprendime *Italija ir Donnici / Parlamentas* (C-393/07 ir C-9/08, EU:C:2009:275) suformuotos jurisprudencijos ginčijimu.

94 Be to, Parlamentas mano, kad apeliantų pateiktas neteisėtumu grindžiamas prieštaravimas turi būti atmestas kaip nepriimtinas, nes pirmą kartą pateiktas apeliaciniame skunde, ir – subsidiariai – kaip bet kuriuo atveju nepagrįstas.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

95 Antrajame apeliacinio skundo pagrinde apeliantai teigia, kad Bendrasis Teismas klaidingai aiškino kompetencijos pasidalijimą tarp Europos Sąjungos ir valstybių narių rinkimų srityje, konkrečiai kalbant, Rinkimų akto 12 straipsnį, kai skundžiamame sprendime taikė jurisprudenciją, suformuotą 2009 m. balandžio 30 d. Sprendime *Italija ir Donnici / Parlamentas* (C-393/07 ir C-9/08, EU:C:2009:275). Tačiau iš motyvų, nurodytų atsakant į pirmąjį apeliacinio skundo pagrindą, ypač iš šio sprendimo 59–67 punktų, matyti, kad šiuos argumentus reikia atmesti.

96 Kalbant apie apeliantų subsidiariai pateiktą neteisėtumu grindžiamą prieštaravimą, reikia priminti, kad pagal suformuotą jurisprudenciją Teisingumo Teismo jurisdikcija apeliaciniame procese apsiriboja Bendrojo Teismo atlikto pagrindų ir argumentų, dėl kurių jame buvo diskutuojama, vertinimo nagrinėjimu. Leisti šaliai Teisingumo Teisme pirmą kartą nurodyti pagrindą, kuris nebuvo nurodytas Bendrajame Teisme, reikštų leisti jai pateikti Teisingumo Teismui, kurio jurisdikcija apeliaciniame procese yra ribota, nagrinėti platesnės apimties ginčą nei tas, kurį nagrinėjo Bendrasis Teismas (šiuo klausimu žr. 2024 m. vasario 29 d. Sprendimo *Italija / Komisija*, C-95/23 P, EU:C:2024:177, 53 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).

97 Nagrinėjamu atveju antrajame pagrinde apeliantų nurodytame neteisėtumu grindžiamame prieštaravime ne tik nėra informacijos, kuri leistų įvertinti jo pagrįstumą, bet iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad šis neteisėtumu grindžiamas prieštaravimas pirmą kartą buvo pateiktas šiame apeliaciniame skunde. Todėl jis turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

98 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad visas antrasis pagrindas turi būti atmestas.

Dėl trečiojo ir ketvirtojo pagrindų

– *Šalių argumentai*

99 Trečiajame pagrinde apeliantai iš esmės priekaištauja Bendrajam Teismui, kad jis padarė teisės klaidą ir nepakankamai motyvavo skundžiamą sprendimą, kai nusprendė, kad Parlamento pirmininko atsisakymas imtis skubios iniciatyvos pagal Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnį nėra aktas, dėl kurio galima pareikšti ieškinį pagal SESV 263 straipsnį. Jie mano, kad nagrinėjamu atveju Bendrasis Teismas klaidingai nusprendė, jog toks atsisakymas nebuvo susijęs su atsisakymu pripažinti jiems Europos Parlamento nario statusą. Apeliantų teigimu, priimdamas tokį sprendimą Bendrasis Teismas nepaisė Parlamento pareigos padėti savo nariams, kylančią iš Darbo tvarkos taisyklių 5 straipsnio 2 dalies. Jie taip pat nurodo, kad jei skundžiamą sprendimą reikia aiškinti taip, kad Bendrasis Teismas nusprendė, jog ginčijamas atsisakymas yra neegzistuojantis aktas, skundžiamame sprendime padaryta teisės klaida ir iškraipymas.

100 Ketvirtajame pagrinde apeliantai iš esmės teigia, kad Bendrojo Teismo sprendime yra iškraipymų, nes nuspręsta, kad jie nepateikė prašymo ginti jų imunitetą pagal Darbo tvarkos taisyklių 7 ir 9 straipsnius. Jie taip pat mano, kad Bendrasis Teismas padarė teisės klaidą ir nepaisė jurisprudencijos, suformuotos 2008 m. spalio 21 d. Sprendime *Marra* (C-200/07 ir C-201/07, EU:C:2008:579), kai nusprendė, kad atsisakymas pranešti apie tokį prašymą plenariniame posėdyje nesukelia teisinių padarinių, dėl kurių galima pareikšti ieškinį pagal SESV 263 straipsnį.

101 Parlamentas ir Ispanijos Karalystė iš esmės teigia, kad jei trečiasis pagrindas nebus atmestas kaip nepriimtinas, jis turi būti atmestas kaip nepagrįstas. Ketvirtąjį pagrindą, kaip jie teigia, reikia atmesti kaip nereikšmingą arba, to nepadarius, ir kaip nepagrįstą.

– *Teisingumo Teismo vertinimas*

102 Trečiajame ir ketvirtajame pagrinduose keliami bendri klausimai, susiję su privilegijų ir imunitetų apsaugos mechanizmų tarpusavio santykiu ir turiniu, numatytais atitinkamai Darbo tvarkos taisyklių 7 ir 9 straipsniuose bei 8 straipsnyje. Todėl juos reikia nagrinėti kartu.

103 Skundžiamo sprendimo 155–158 punktuose Bendrasis Teismas nusprendė, kad tai, jog šios institucijos pirmininkas nesiėmė iniciatyvos skubos tvarka patvirtinti C. Puidgemont i Casamajó ir A. Comín i Oliveres privilegijas ir imunitetus pagal Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnį, išplaukia ne iš galimo šio pirmininko atsisakymo pripažinti jiems Europos Parlamento narių statusą, bet iš nepasinaudojimo savo diskrecija imtis arba nesiimti tokios iniciatyvos. Tuo remdamasis Bendrasis Teismas padarė išvadą, kad dėl to, jog nebuvo pasinaudota tokia diskrecija, negalima pareikšti ieškinio dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį. Be to, išdėstydamas perteklinius motyvus jis pažymėjo, kad net darant prielaidą, jog tai, kad Parlamento pirmininkas nesiėmė tokios iniciatyvos, išplaukia iš tariamo jo atsisakymo pripažinti jiems Europos Parlamento narių statusą, o toks atsisakymas bet kuriuo atveju nebūtų privalomas Ispanijos valdžios institucijoms.

104 Tada skundžiamo sprendimo 160–167 punktuose Bendrasis Teismas atmetė kaip nukreiptus prieš neegzistuojantį aktą argumentus, kuriais apeliantai ginčijo, kiek tai susiję su Darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnio 1 dalimi, Parlamento pirmininko atsisakymą perduoti atsakingam komitetui jų prašymą ginti jų privilegijas ir imunitetus dėl to, kad jie nepateikė tokio prašymo pagal Darbo tvarkos taisyklių 7 ir 9 straipsnius.

105 Darbo tvarkos taisyklių 7 straipsnyje reglamentuojamas Parlamento narių privilegijų ir imunitetų gynimas. Jo pirmoje dalyje numatyta, kad tais atvejais, kai įtariama, kad valstybės narės valdžios institucijos yra pažeidusios arba ruošiasi pažeisti Parlamento nario ar buvusio Parlamento nario privilegijas ir imunitetus, pagal šių Darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnio 1 dalį gali būti kreipiamasi su prašymu, kad Parlamentas priimtų sprendimą dėl to, ar tos privilegijos ir imunitetai buvo arba, kaip manoma, bus pažeisti. Šių Darbo tvarkos taisyklių 7 straipsnio 5 dalies formuluotė reiškia, kad dėl sprendimo netenkinti tokio prašymo gali būti pareikštas ieškinys dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį.

106 Darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnio 1 ir 2 dalyse dėl su imunitetu susijusių procedūrų nurodyta, kad šių taisyklių 7 straipsnio 1 dalyje nurodytą prašymą ginti privilegijas ir imunitetus Parlamentui gali pateikti Parlamento narys arba buvęs Parlamento narys, arba kitas Parlamento narys, įgaliotas atstovauti atitinkamam Parlamento nariui ar buvusiam Parlamento nariui. Darbo tvarkos taisyklių 9 straipsnio 3–14 dalyse detalizuojama tokiems prašymams taikoma procedūra, kuri visų pirma apima atsakingo Parlamento komiteto atliekamo nagrinėjimo etapą, atitinkamo Parlamento nario ar buvusio Parlamento nario galimybę būti išklausytam ir pateikti bet kokius, kaip jis mano, svarbius įrodymus, Parlamento atliekamą komiteto pasiūlymo (-ų) dėl sprendimo nagrinėjimą ir pranešimą apie priimtą priemonę atitinkamam Parlamento nariui ar buvusiam Parlamento nariui ir valstybei narei.

107 Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnyje reglamentuojami skubūs Parlamento pirmininko veiksmai siekiant patvirtinti Parlamento nario imunitetą. Šiame straipsnyje numatyta, kad, kai Parlamento narys sulaikomas ar apribojama jo judėjimo laisvė, kaip manoma, pažeidžiant jo privilegijas ir imunitetus, Parlamento pirmininkas, pasikonsultavęs su atsakingo komiteto pirmininku ir pranešėju, gali skubos tvarka imtis iniciatyvos, kad patvirtintų atitinkamo asmens privilegijas ir imunitetus. Kai Parlamento pirmininkas naudojasi šiais įgaliojimais, jis apie savo iniciatyvą praneša tam komitetui, o šis su ja susipažįsta kitame savo posėdyje ir apie tai informuoja šią instituciją.

108 Iš šių nuostatų matyti, kad Parlamento darbo tvarkos taisyklėse numatyti du skirtingi Europos Parlamento narių privilegijų ir imunitetų apsaugos mechanizmai. Vienas, numatytas Darbo tvarkos taisyklių 7 ir 9 straipsniuose, yra inicijuojamas pateikiant prašymą Parlamento pirmininkui ir vykdomas pagal šiame 9 straipsnyje numatytas procedūrines taisykles, skirtas, be

kita ko, atitinkamo Parlamento nario ar buvusio Parlamento nario teisėms užtikrinti. Dėl šio prašymo Parlamentas priima sprendimą ir dėl jo, kaip nurodyta minėtų taisyklių 7 straipsnio 5 dalyje, gali būti pareikštas ieškinys dėl panaikinimo pagal SESV 263 straipsnį. Kitas, numatytas tų pačių Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnyje, yra susijęs su individualia Parlamento pirmininko, kuris sprendžia pats, iniciatyva ir jam nėra taikoma jokios formalios procedūros; Parlamento pirmininkas tik turi apie tai pranešti atsakingam Parlamento komitetui ir pačiai institucijai.

109 Taigi, priešingai nei Darbo tvarkos taisyklių 7 ir 9 straipsniuose, šių taisyklių 8 straipsnyje Parlamento pirmininkui suteikiami įgaliojimai skubiai imtis iniciatyvos patvirtinti Parlamento nario privilegijas ir imunitetus, kai tenkinamos šiame 8 straipsnyje numatytos sąlygos. Iš šio 8 straipsnio, siejamo su likusiomis Darbo tvarkos taisyklių nuostatomis, struktūros taip pat matyti, kad Parlamento pirmininkas neprivalo imtis tokios iniciatyvos, bet šiuo atžvilgiu turi didelę diskreciją, kuri neleidžia Parlamento nariams reikalauti, kad jis išreikštų tam tikrą poziciją (pagal analogiją žr. 2014 m. gruodžio 9 d. Sprendimo *Schönberger / Parlamentas*, C-261/13 P, EU:C:2014:2423, 24 punktą).

110 Darytina išvada, kad, kaip skundžiamo sprendimo 155–157 punktuose pakankamai motyvuotai ir nepadarydamas teisės klaidos, kiek tai susiję su Darbo tvarkos taisyklių 5 straipsnio 2 dalimi, konstatavo Bendrasis Teismas, Parlamento pirmininko nepasinaudojimas Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnyje jam suteikta galimybe, išplaukiantis ne iš tariamo jo atsisakymo pripažinti jiems Europos Parlamento narių statusą, bet iš jo naudojimosi turima didele diskrecija, nėra aktas, dėl kurio galima pareikšti ieškinį, kaip tai suprantama pagal SESV 263 straipsnį.

111 Apeliantų pateikti argumentai dėl skundžiamo sprendimo 158 punkte Bendrojo Teismo pateiktų perteklinių motyvų turi būti atmesti kaip nereikšmingi.

112 Be to, iš Teisingumo Teismui pateiktos bylos medžiagos matyti, kad skundžiamame Bendrojo Teismo sprendime nėra iškraipymų, kiek to sprendimo 163 ir 164 punktuose konstatuota, kad apeliantų prašymas ginti jų privilegijas ir imunitetus buvo grindžiamas Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnio 1 dalimi, o ne jų 7 ir 9 straipsniais, kurie jame nepaminėti.

113 Bendrasis Teismas skundžiamo sprendimo 165 ir 166 punktuose taip pat teisingai nurodė, kad apeliantų prieštaravimas dėl tariamo Parlamento pirmininko atsisakymo perduoti jų prašymą atsakingam šios institucijos komitetui buvo nukreiptas prieš faktiškai neegzistuojantį aktą, nes nebuvo prašymo, kuris būtų pateiktas pagal Darbo tvarkos taisyklių 7 ir 9 straipsnius. Toks išankstinis perdavimas nagrinėti atsakingam komitetui yra susijęs tik su prašymais ginti privilegijas ir imunitetus, pateiktais pagal Darbo tvarkos taisyklių 7 ir 9 straipsnius, kuriuose, kaip konstatuota šio sprendimo 107 ir 108 punktuose, nustatytas kitoks mechanizmas nei šių taisyklių 8 straipsnyje.

114 Taip pat reikia pažymėti, kad argumentui, susijusiam su tuo, kad priimdamas savo sprendimą Bendrasis Teismas pažeidė 2008 m. spalio 21 d. Sprendimą *Marra* (C-200/07 ir C-201/07, EU:C:2008:579), negalima pritarti, nes šis sprendimas susijęs su kitu klausimu – kokių veiksmų turi imtis nacionalinis teismas, nagrinėjantis ieškinį Europos Parlamento nariui, kai suinteresuotasis asmuo Parlamentui pateikia prašymą ginti privilegijas ir imunitetus. Bet kuriuo atveju iš to negalima daryti išvados dėl skubios iniciatyvos, kaip antai numatytos Darbo tvarkos taisyklių 8 straipsnyje, nesiėmimo pobūdžio.

115 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad trečiasis ir ketvirtasis apeliacinio skundo pagrindai turi būti atmesti, todėl turi būti atmestas visas apeliacinis skundas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

116 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 2 dalį, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas.

117 Pagal šio Procedūros reglamento 138 straipsnio 1 dalį, taikomą apeliaciniame procese pagal jo 184 straipsnio 1 dalį, iš pralaimėjusios šalies priteisiamos bylinėjimosi išlaidos, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

118 Kadangi Parlamentas reikalavo priteisti iš apeliantų bylinėjimosi išlaidas, o šie pralaimėjo bylą, jie turi padengti savo bylinėjimosi išlaidas ir iš jų priteisiamos Parlamento patirtos bylinėjimosi išlaidos, įskaitant susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra byloje C-600/22 P-R.

119 Pagal Procedūros reglamento 184 straipsnio 4 dalį Teisingumo Teismas gali nuspręsti, kad jeigu į bylą pirmojoje instancijoje įstojusi šalis pati nepateikė apeliacinio skundo ir dalyvavo apeliacinio proceso rašytinėje arba žodinėje dalyje, ji pati padengia savo bylinėjimosi išlaidas. Šiuo atveju reikia nuspręsti, kad Ispanijos Karalystė, į bylą pirmojoje instancijoje įstojusi šalis, dalyvavusi apeliacinio proceso rašytinėje dalyje, padengia savo bylinėjimosi išlaidas, įskaitant susijusias su laikinųjų apsaugos priemonių taikymo procedūra byloje C-600/22 P-R.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

1. **Atmesti apeliacinį skundą.**

2. **Carles Puigdemont i Casamajó ir Antoni Comín i Oliveres padengia savo ir Europos Parlamento patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

3. **Ispanijos Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Parašai.